

56. møde.

Lørdag den 22. januar kl. 19.

Den eneste sag på dagsordenen var:
Meddelelser fra formanden.

Formanden:

Statsministeren har meddelt mig, at han ønsker uden for dagsordenen at fremsætte en udtalelse i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 2.

Statsministeren (*Anker Jørgensen*):

I lighed med en lang række andre lande har Danmark de sidste år befundet sig i en særdeles alvorlig økonomisk situation. Krisen har gennem arbejdsløshed og stigninger i befolkningens leveomkostninger skabt store menneskelige og samfundsmæssige problemer.

Det er afgørende, at regering og folketing viser vilje og evne til at genskabe trygheden i befolkningen og stabilitet i den økonomiske udvikling. Svigtes denne opgave, kan det blive skæbnesvangert for bestræbelserne på at fastholde og udbygge det demokratiske styresæt.

Siden sin dannelse for to år siden har det derfor til stadighed været den nuværende regerings ønske og vilje at sikre det samarbejde mellem folketingets partier, som er betingelsen for, at der kan handles. Denne politiske linje har ofte været vanskelig at gennemføre. Mange og indgående forhandlingsrunder med et bredt udsnit af partier har været nødvendige for at opnå resultater. Og det har været uundgåeligt, at forskellige politiske opfattelser har måttet bøjes mod hinanden for at skabe forligsmæssige løsninger.

Til trods for disse mange og store vanskeligheder finder regeringen det glædeligt, at det med udstrakt imødekommethed fra mange sider i folketinget er lykkedes at opnå resultater.

I foråret 1975 lykkedes det at samle et bredt flertal i folketinget omkring løsningen af de særdeles vanskelige problemer på arbejdsmarkedet.

I efteråret 1975 opnåedes der ligeledes enighed mellem et bredt flertal om en øjeblikkelig stimulering af beskæftigelsen og fastlæggelse af en treårig målsætning om stabilisering af pris- og omkostningsudviklingen.

I sommeren 1976 blev denne målsætning udmøntet i en mere konkret indkomst- og beskæftigelsespolitik, der også blev vedtaget af et – mere beskedent – flertal i folketinget. På baggrund af denne tilkendegivelse føres der for tiden forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter om nye overenskomster.

Desværre lykkedes det ikke trods store anstrengelser fra regeringen og en række partier at samle et lige så bredt flertal bag løsningen i august 1976 som det, der havde skabt ro omkring forliget i september 1975. Partiet venstre ønskede i den givne situation ikke at tage et medansvar for en fælles løsning.

Denne beslutning fra venstre var efter vor opfattelse beklagelig; alligevel følte regeringen og forligspartierne – og det vil sige socialdemokratiet, det radikale venstre, det konservative folkeparti, kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne – sig forpligtet til at finde et grundlag for en økonomisk politik i de kommende to år.

Tilsvarende følte regeringen og partierne i december 1976 sig bundet af denne forpligtelse til under indtryk af kraftige prisstigninger og uro på arbejdsmarkedet at gennemføre et midlertidigt stop for pris- og huslejstigninger og en afdæmpning af indkomstudviklingen. En politik, som heldigvis allerede har vist sin stabiliserende virkning.

Desværre viste det sig også i denne december-situation kun muligt at skabe et snævert flertal for de nødvendige indgreb.

De samfundsmæssige problemers omfang og enkelte partiers ønske om at undgå et parlamentarisk medansvar har besværliggjort den førte forhandlings- og samarbejds politik.

Alligevel har regeringen til stadighed anstrengt sig til det yderste for at undgå, hvad jeg vil kalde en lammelse af folkestyrets handlegkraft.

Men det må retfærdigvis indrømmes, at den stadige usikkerhed om gennemførelsen af nødvendige foranstaltninger skadede tilliden i befolkningen og også i erhvervslivet og gjorde det vanskeligere for arbejdsmarkedets parter at forhandle om en overenskomst i overensstemmelse med den fastlagte indkomstpolitiske målsætning.